

EKONOMIE

se zabývá studiem, jak společnost obhospodařuje své vzácné zdroje. Potřeby každé společnosti přesahují produkční potenciál zdrojů, to zapříčinilo vznik ekonomie jako vědní disciplíny, která se tento problém snaží řešit. Ekonomie má mnoho potřeb a řadu disciplín.

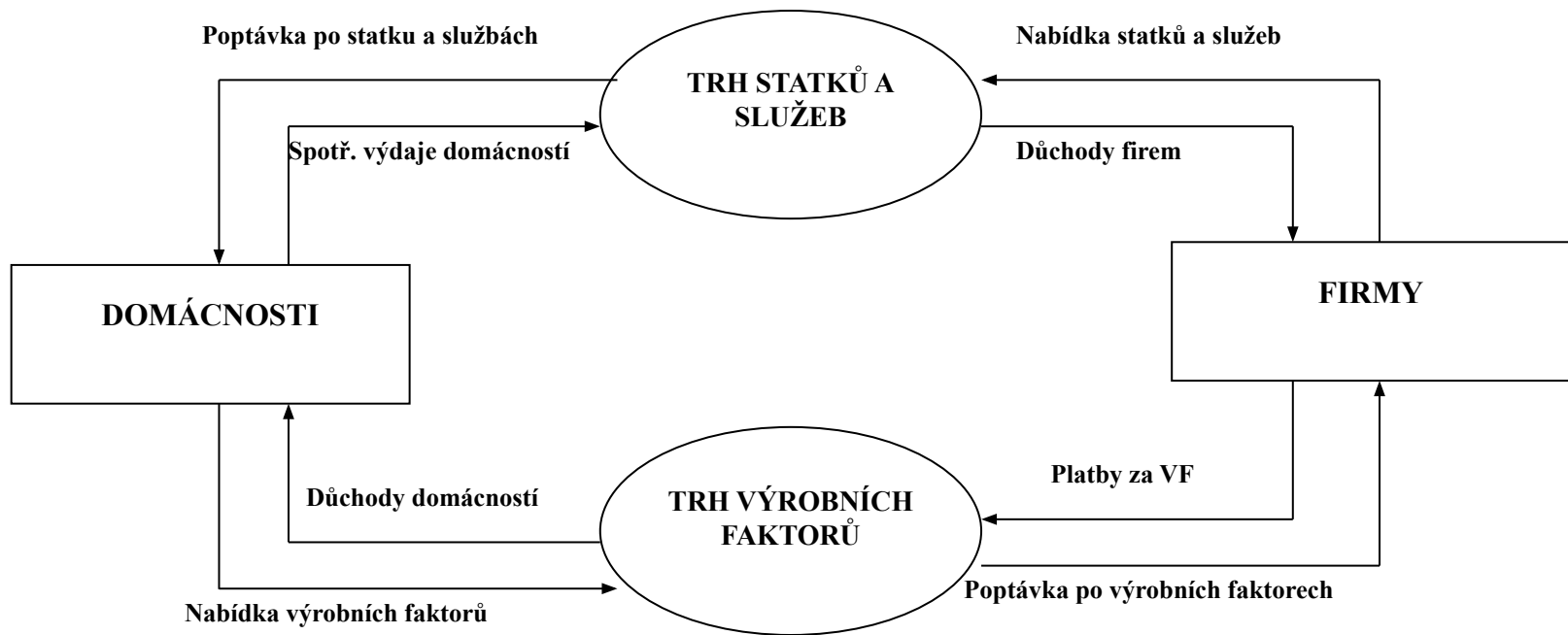
ZÁKLADNÍ EKONOMICKÁ OTÁZKA

- **co vyrábět**, tj. jaké výrobky a služby vyrábět a spotřebovávat a v jakém množství, kvalitě a sortimentu
- **jak vyrábět**, tj. kolik kterých zdrojů využít, jakých kombinací výrobních faktorů (práce, půda, kapitál), jakou zvolit techniku a organizaci práce, aby byla výroba efektivní.
- **pro koho vyrábět**, tj. jak účelně rozdělovat vyrobené produkty a služby mezi členy společnosti. Jde o problém rozdělování výsledků ekonomické činnosti.

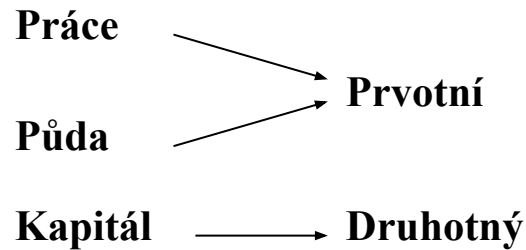
SUBJEKTY TRŽNÍ EKONOMIKY

- domácnosti
- firmy
- stát

Ekonomické vztahy a subjekty ve smíšené ekonomice

Tři druhy výrobních faktorů

MIKROEKONOMIE

- chování subjektů ekonomických činností, tj. domácností a firem, jak se rozhodují a jaké jsou na různých trzích jejich interakce
- fungování dílčích trhů: trhu práce, kapitálu, výrobků a služeb, přírodních zdrojů
- také problémy jak určit rovnováhu na dílčím trhu a jaké má být optimální chování dílčích subjektů, tj. jakou mají zvolit strategii při výběru z různých možností ekonomických činností tak, aby byla pro daný subjekt co nejefektivnější.

EKONOMICKÉ SUBJEKTY

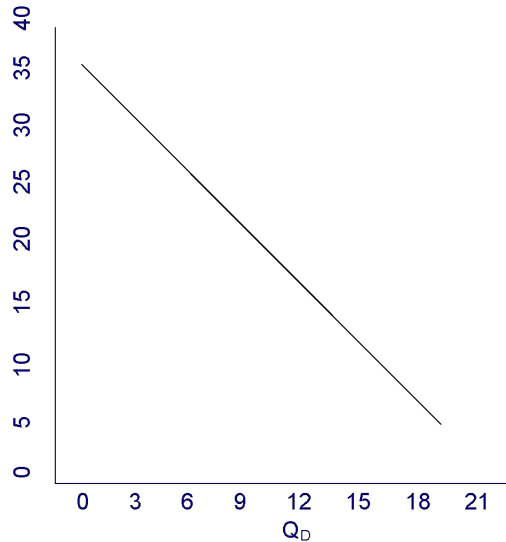
- domácnost
- firmy
- stát

TRH

souhrn podmínek umožňujících, aby se prodávající a kupující téhož zboží dostávali do styku a vzájemně si konkurovali

UTVÁŘENÍ TRŽNÍ POPTÁVKY PO STATKU, D – Demand

- individuální poptávka
- tržní poptávka
- agregátní poptávka

Křivka poptávky

$$Q = Q(P) \quad \text{ekon. } P = P(Q)$$

POPTÁVKA

vztah mezi množstvím poptávky domácností Q_D a tržní cenou statku P , za předpokladu, že ostatní vlivy jsou konstantní (Y_n , ceny ostatních statků aj.)

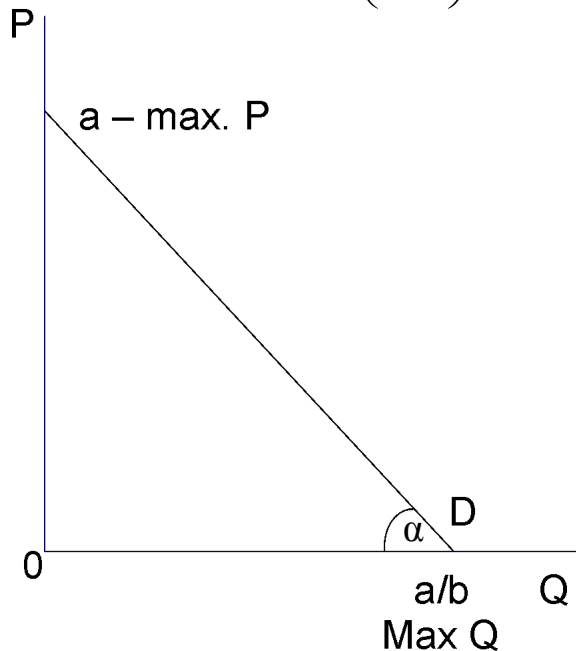
Tvar funkce poptávky:

Křivka D je klesající, má lineární, nebo nelineární tvar

Lineární

$$P = a - bQ$$
$$Q = \frac{a}{b} - \frac{1}{b}P$$

a, b jsou konstanty, $\left(-\frac{1}{b}\right)$ je směrnici.

$\text{tg } \alpha = -b$ (sklon přímky, změna Q a změna P)

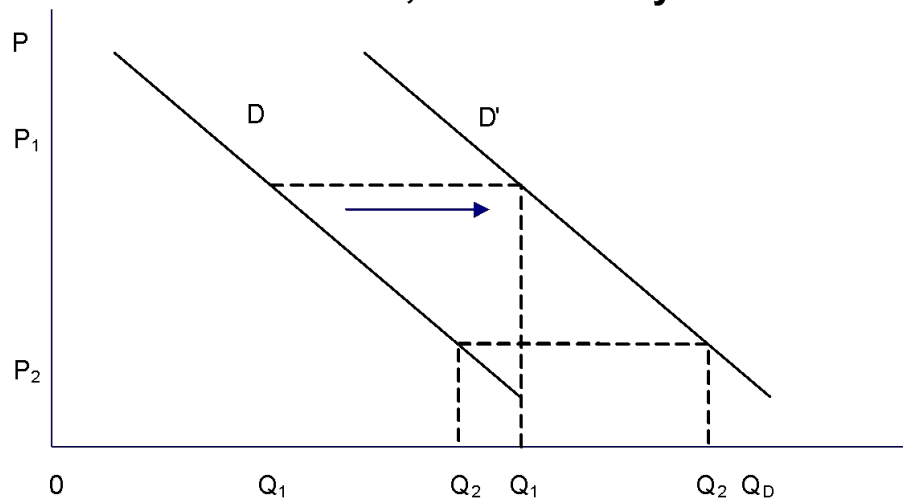
$$-b = \frac{\Delta P}{\Delta Q}$$

„a“ – maximální cena, při které nastává odliv veškeré D.

DETERMINANTY POPTÁVKY

- posun po křivce poptávky
- posun celé křivky poptávky

1. Změna nominálního důchodu ostatní vlivy konstantní

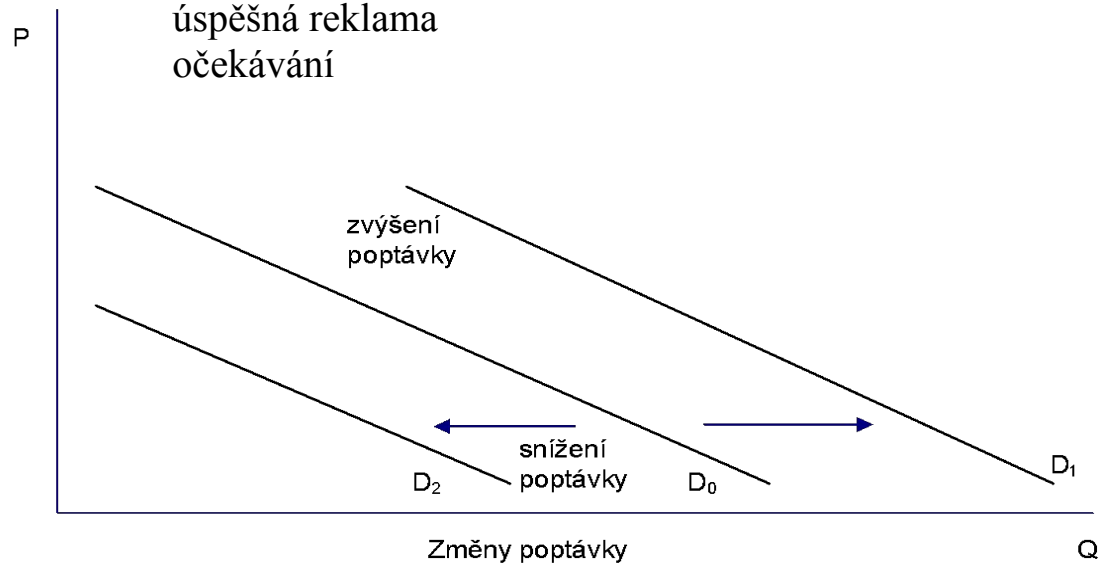
2. Vliv změn cen ostatních statků na poptávku po určitém statku při dané ceně

substituční zboží $P_B \downarrow \rightarrow Q_B \uparrow \rightarrow Q_A \downarrow$

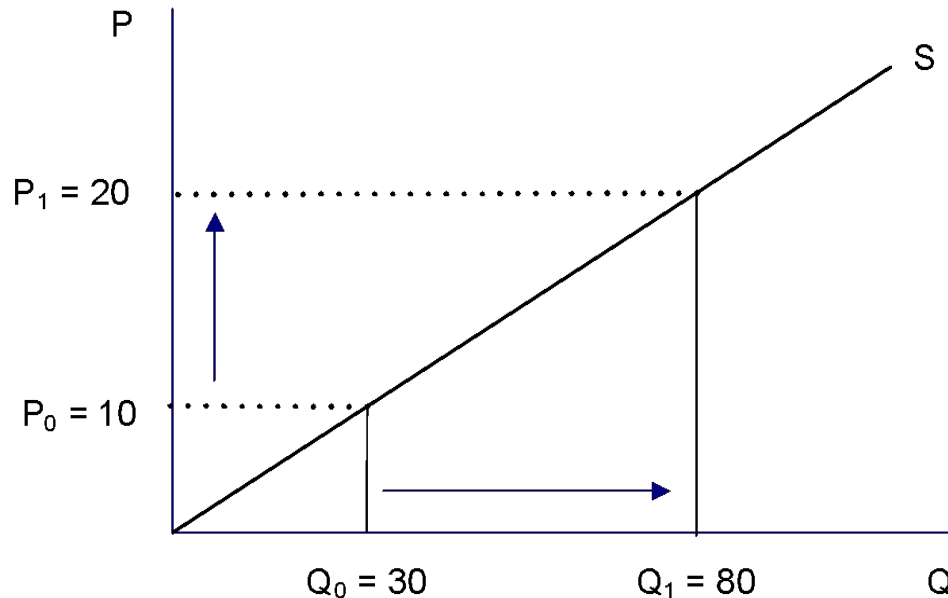
komplementární zboží $P_B \uparrow \rightarrow Q_B \downarrow \rightarrow Q_A \downarrow$

indiferentní zboží móda

úspěšná reklama
očekávání

NABÍDKA S - SUPPLY

Pohyby podél nabídkové křivky:

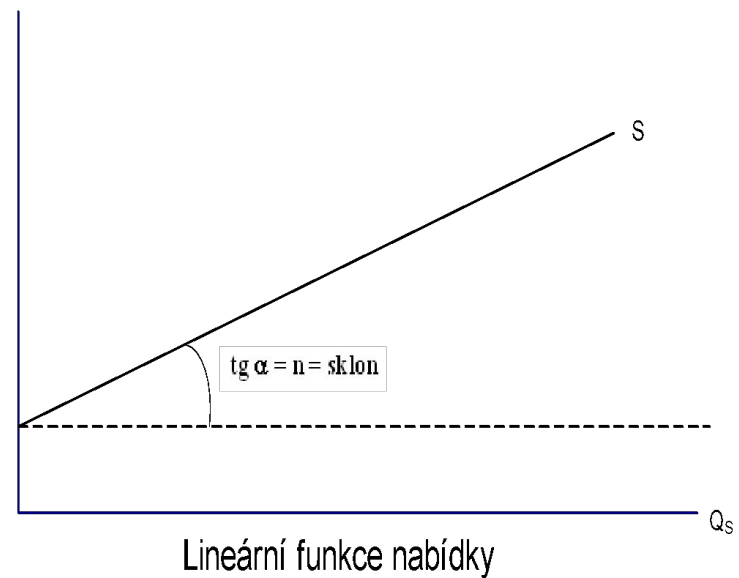
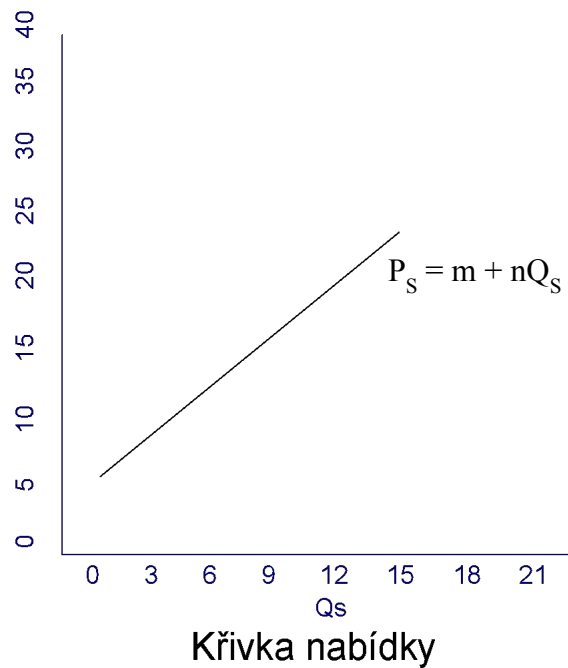
- změny ceny a množství

Posuny celé nabídkové křivky:

- posun doprava ... zvýšení počtu výrobců
 - ... technologickým pokrokem
 - ... poklesem cen VF
 - ... ostatními faktory

Posun doprava znamená, že výrobci při každé změně budou nabízet více zboží.

- Individuální nabídka
- Tržní (dílčí) nabídka
- Agregátní nabídka

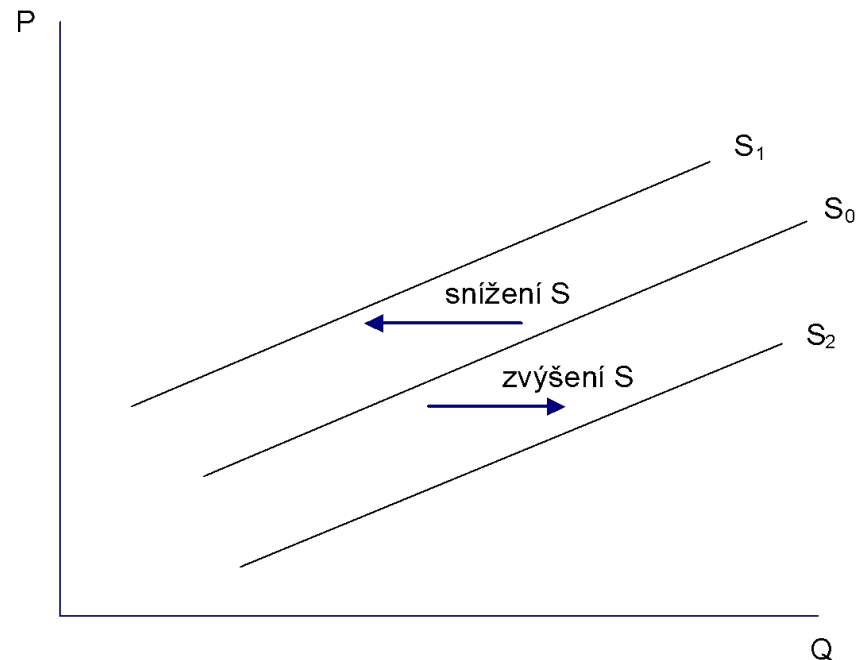

„m“ - cena při nulovém množství Q , i při nulovém množství existují náklady, které výrobci musí krýt a které určují minimální cenu, od níž může probíhat fce S .

„n“ - charakterizuje sklon fce S k ose x .

DETERMINANTY NABÍDKY

- cena statku
- ceny výrobních faktorů
- úroveň technologie
- počet nabízejících výrobců

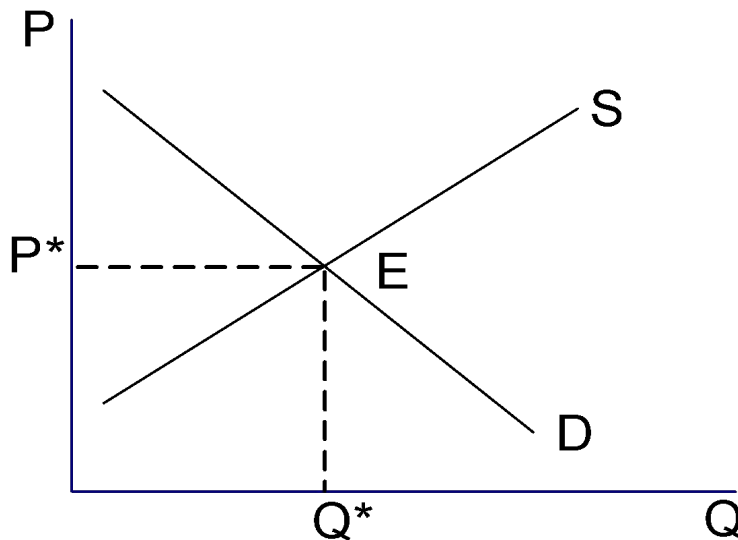

ELASTICITA - PRUŽNOST

- cenová
- důchodová
- křížová

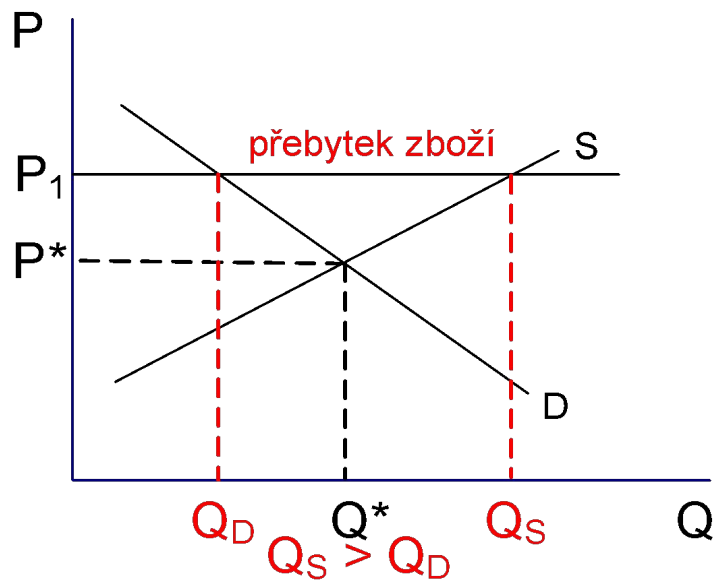
Tržní rovnováha

$P^* \rightarrow$ rovnovážná cena $P_S = P_D$
 $Q^* \rightarrow$ rovnovážné množství $Q_D = Q_S$

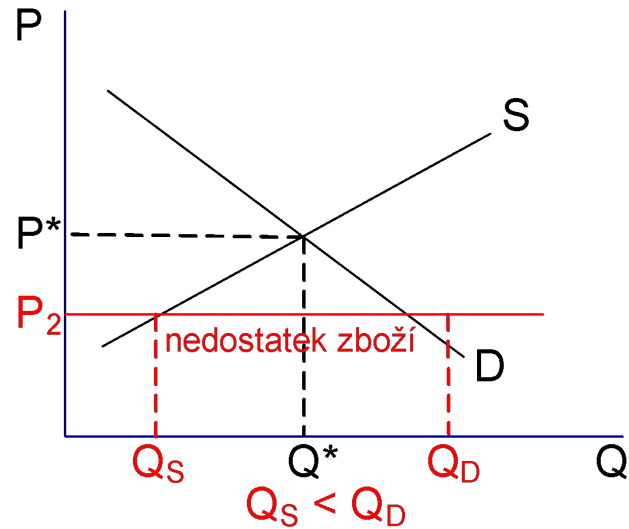

TYPY NEROVNOVÁHY

1) $P_1 > P^* \rightarrow Q_S > Q_D \rightarrow P_S \downarrow \rightarrow Q_S \downarrow \rightarrow Q_D \uparrow$

$$2) P_2 < P^* \rightarrow Q_S < Q_D \rightarrow P_D \uparrow \rightarrow Q_D \downarrow \rightarrow Q_S \uparrow$$

Při rovnováze trhu platí:

$$P_D = a - bQ = P_S = m + nQ$$

$$P_D = P_S$$

$$a - bQ = m + nQ$$

$$P^* = \frac{an + bm}{b + n}$$

$$Q^* = \frac{a - m}{b + n}$$